

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Рев-156/00.

Бања Лука, 2.3.2001. године

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Бајагић Здравка као предсједника вијећа, Лукић Драгослава, Бајић Петра, Нинић Јанка и Мрша Смиљане као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Ч.Х. предузећа Радио-телевизијски уређаји, Б. Л., кога заступа пуномоћник Д. Ђ.С., адвокат, Б. Л., против туженог П.Ј., Производног прометног приватног предузећа Експорт-Импорт Б. Л., које заступа пуномоћник М. Г., адвокат, Б. Л., ради предаје у посјед некретнина по основу раскида уговора, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Б. Л.бр. Пж-112/99. од 16.2.2000. године на сједници вијећа одржаној дана 2.3.2001. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. Л. бр. П-3993/98. од 10.5.1999. године обавезан је тужени П. Ј. Производно прометно приватно предузеће Експорт-импорт Б.Л. да тужиоцу Ч. Х, предузећу Радио-телевизијски уређаји Б. Л. преда у посјед производну халу у Б. Л., саграђену на парцели к.ч.бр. 652/1, уписаној у п.л. бр. 13 к.о. Б., те да му накнади парничне трошкове у износу од 252,00 КМ и 200,00 динара, све са законском затезном каматом од 10.5.1999. године до исплате.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л. бр. Пж-112/99. од 16.2.2000. године одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Тужени је благовремено изјавио ревизију којом побија другостепену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права. Предложио је да се обје пресуде преиначе тако што би тужбени захтјев био одбијен. Накнадно је доставио допуну ревизије коју је суд сматрао благовременом, јер се у њој само објашњавају поједини ревизиони наводи.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се је Републички јавни тужилац изјаснио о ревизији у смислу члана 390.став 3. Закона о парничном поступку ("Службени лист СФРЈ", бр. 4/77 до 35/91 и "Службени гласник РС", бр. 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ЗПП).

Ревизија није основана.

Предмет ове парнице је тужбени захтјев тужиоца да му тужени преда у посјед производну халу у Б. Л., саграђену на парцели бр. 652/1, која је уписана у.п. к.о.13 к.о. Б.

Расправљајући о захтјеву тужбе, нижестепени судови су утврдили : да су парничне странке закључиле дана 1.2.1997. године уговор о заједничком улагању, а дана 3.4.1997. године анекс тог уговора; да је тужилац, у складу са чланом 2. наведеног уговора уложио производну халу, поводом које се води овај спор, са свом пратећом опремом и предао је на коришћење туженом; да по члану 6. уговора учешће тужиоца према планским предвиђањима износи око 8% оствареног дохотка, с тим што би му тужени издвајао аконтативно наведени процент учешћа у дохотку мјесечно у износу од 3.500 ДЕМ, а да обавеза плаћања почиње од 1.3.1997. године, пошто

ће се у току фебруара вршити санације и адаптације објекта (анексом уговора измјењени су уговорени процент на 11%, а новчани износ на 4.500 ДЕМ, с тим да обавеза тог плаћања почиње тећи 1.4.1997. године); да је чланом 16. уговора предвиђено да уговор траје док постоји заједнички интерес, а најмање 5 година, али да уговорна страна која изгуби интерес за сарадњу, може исту отказати с најмањим отказним роком од 6 мјесеци; да је писменим поднеском од 23.6.1997. године тужилац отказао туженом уговор због његових доспјелих а неизмирених обавеза на основу члана 16. уговора, те да је отказни рок почео тећи 1.7.1997. године и да је истекао 31.12.1997. године.

Пошто отказ уговора има дејство раскида, тужени је дужан да на основу одредбе члана 132. став 2. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78 до 57/89 и "Службени гласник РС", бр. 17/93 и 3/96) врати тужиоцу производну халу коју је примио у посјед по основу извршења уговора (судови се погрешно позивају на одредбу члана 41. Закона о основним својинско правним односима, јер се овдје не ради о својинској тужби, него о спору насталом због раскида уговора). Према томе судови су у основи правилно примјенили материјално право кад су обавезали туженог да тужиоцу преда производну халу.

Ревизиони наводи да је "у конкретној ситуацији туженик ... плаћао аконтативне износе док по мјери остваривања дохотка није доведен у ситуацију да је чак вјероватно прије рока испунио и више него што је његова обавеза" односно да је "рок за испуњење такве обавезе... биланс стања (периодични обрачун, завршни рачун) да би се уопште утврдила обавеза у пуном њеном садржају по висини" немају упориште у стању списка. Туженом је уговор отказан због неизмиреног дуга у износу од 59.952,12 динара према обрачуну тужиоца на дан 23.6.1997. године. Тужени ничим није доказао да је макар и дјелимично измирио овај дуг тужиоцу до истека отказног рока, нити да му је исплатио било који износ по основу потраживања из уговора за неки други уговорни период. Наиме, измирење обавезе туженог из члана 6. уговора и одговарајуће одредбе његовог анекса, разлог су што је тужилац изгубио интерес за даљом пословном сарадњом с њим, ради чега му је оправдано отказао уговор о заједничком улагању.

Писмо тужиоца од 4.3.1998. године, чија је копија уложена у спис, не упућује на закључак да су парничне странке послје 31.12.1997. године макар и прећутно ("конклюдентним радњама") наставиле да извршавају уговор. Према садржају писма, тог дана (4.3.1998. године) одржан је састанак представника парничних странака на којем је "утврђено ... да постоји обострани интерес да се ова проблематика превазиђе, обезбједе услови за повећање обима производње, а тиме и повећање броја запослених радника", те да је "констатовано ... да се постојећи уговор ревидира... најкасније 01.04.1998. г.". На овом састанку је дакле разматрана могућност даљег одржавања неких видова пословне сарадње између парничних странака, евентуално и закључења новог уговора до 1.4.1998. године. Тиме међутим, није речено да ће се извршаваће ранијег уговора и даље наставити, нити постоје подаци да је закључен нови уговор.

У списима нема података о томе да је тужилац на било који начин, па и прећутно, манифестовао вољу да се и даље извршава уговор о пословној сарадњи с туженим, по истеку отказног рока, а без тога не може бити ни говора о његовом евентуалном обнављању. Појединачне уплате новчаних средстава туженог у корист тужиоца по истеку отказног рока, саме за себе, такође не могу значити да је уговор обновљен и продужен, јер би се у том случају могло радити о доспјелим тужиочевим потраживањима према туженом, насталим по основу уговора до 31.12.1997. године.

Улагања туженог у производну халу и преузимање тужиочеви радника без утицаја су на одлучивање о овом спору.

Тврдњама изнесеним у ревизији да је тужени благовремено и потпуно извршавао своје уговорне обавезе, уз предлагање извођења доказа финансијским вјештачењем, побија се другостепена пресуда због погрешно, односно непотпуно утврђеног чињеничног стања, што није дозвољено у ревизионом поступку (члан 385. става 3. ЗПП-а).

Погрешно је схватање изнесено у ревизији да би услов за вођење овог парничног поступка било постојање правоснажне пресуде којом се утврђује да је уговор о заједничком улагању између парничних странака раскинут. То је претходно питање за доношење одлуке у овом спору, које су нижестепени судови правилно расправили у смислу одредаба члана 12. став 1. и 2. ЗПП-а.

У тачки 1. Записника од 12.1.1998. године наведено је "да је 31.12.1997. године престао да важи уговор" између тужиоца и туженог. Иако није ближе наведено о каквом се уговору ради, очигледно је да је у питању спорни уговор о заједничком улагању (копија записника је приложена уз тужбу, а тужени није доказао током поступка да је у питању неки други уговор између истих уговорних страна). Представници странака су према томе, у поменутом записнику констатовали престанак уговора о заједничком улагању на дан 31.12.1997. године. Обавезе туженог из тачке 2. записника настале су током трајања уговора. Њихово накнадно испуњавање не значи да је самим тим дошло до обнове уговора, јер би претпоставка за то, како је већ наведено, била јасно изражена воља друге уговорне стране (тужиоца), у том смислу, које међутим овдје нема.

Остали наводи ревизије нису од утицаја на друкчије одлучивање у овој правној ствари .

На основу свега што је до сада изнесено ревизија туженог је одбијена као неоснована (члан 393. ЗПП-а).

Предсједник вијећа
Бајагић Здравко

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Душка Братић